

ABSTRAKT

Cílem práce *Reflexe prekonceptu přísudku v 6. ročníku ZŠ* je postihnout, jakým způsobem žáci 6. ročníku přemýšlejí o větném členu přísudek.

Práce tedy nejprve charakterizuje konstruktivismus, jakožto směr, který s prekoncepty aktivně pracuje, ve vztahu k výuce českého jazyka. Dále je charakterizován přísudek, a to jak z hlediska lingvistického, tak z hlediska didaktického pojetí v RVP a v učebnicích. Ke zjištění prekonceptu přísudku bylo využito cvičení speciálně designovaného pro tento výzkum, které žáci písemně individuálně vypracovávali, a polostrukturovaných rozhovorů zaměřených na jejich způsob řešení. Pro výzkum bylo vybráno 37 žáků 6. ročníku ze 4 různých pražských škol. Rozhovory byly nahrávány a následně přepsány a analyzovány.

Z výzkumu vyplývá, že žáci výrazně preferují přísudek slovesný před slovesně-jmenným, avšak pro oba typy přísudku dokáží navrhnout adekvátní komunikační situaci. Zkoumáno také bylo, jestli žáci sami použijí podstatné a přídavné jméno jako neslovesnou část přísudku. Zatímco přídavná jména takto užívali hojně, užití podstatného jména tímto způsobem pro ně bylo problematické. Dále z výzkumu vyplývá, že žáci neidentifikují přísudek jakožto důležitý větný člen pro smysl věty. Výsledky výzkumu potvrzují, že žáci v 6. ročníku uvažují spíše o významu jednotlivých slov než o jejich vztazích či o formě, a naznačují, že v 6. ročníku ještě žáci nejsou na studium syntaxe kognitivně připraveni.

KLÍČOVÁ SLOVA

konstruktivismus, prekoncept, český jazyk, přísudek, syntax, didaktika